

De verkeerde stand van zaken

26 november 2012

Zonder generaliseren is geen kritisch commentaar mogelijk, dus daar gaan we. De Franse, respectievelijk Latijnse muziek, vroeger alom en kleurrijk aanwezig in de programma's van de symfonieorkesten, is uit de gratie. Oorzaak? De bovenmatige voorkeur van dirigenten voor het Midden- en Oost-Europese repertoire. Donkerbruin is het muzikaal coloriet van de 21ste-eeuwse kapelmeesters. Betrof het hier nu alleen de repertoirekeuze van het kleine groepje super-maestro's, dan was de overkill te overzien en te verdragen. Maar nee, bij de jongelingen in de branche (dertigers vormen in het dirigeervak muzikale adolescenten) leeft een diepe vrees niet voor vol te worden aangezien, als niet voor een oeuvre wordt gekozen dat is gekopieerd van dat van de meesterdirigenten. Gevolg? Het aantal overbodige Bruckner-, Mahler-, Strauss- en Sjostakovitsj-uitvoeringen dat over ons wordt uitgestort, begint ondraaglijke vormen aan te nemen.

Natuurlijk verdient niet elke uit het zicht geraakte bestseller een revival, maar door de alles overheersende preferentie voor het Duits, Oostenrijks en Russisch repertoire wordt het kleurrijke deel van ons muzikale verleden wel erg gemarginaliseerd. Het Frans/Latijnse programmadeel bij de grote orkesten is inmiddels teruggebracht tot een klein aantal grijs gedraaide high lights. Zij die in de periode van Ballets Russes de 20ste-eeuwse muziek hebben vormgegeven zijn - met uitzondering van Stravinsky - in de programma's van de symfonieorkesten inmiddels non-existent. En dan spreken wij over giganten als Ravel, Debussy, de Falla, Milhaud, Poulenc, Satie, Respighi, enzovoort. Het hedendaagse orkestrepertoire oogt als een museum zonder impressionisten en expressionisten. Dat is niet verboden, maar dan mag je geen brede muziekhistorische pretenties tonen. En ook niet verbaasd zijn als jonge dirigenten hun repertoire fixeren op het oosten en Parijs links laten liggen omdat daarvoor geen markt meer bestaat.

